

H O T Ă R Ă R E A nr.12-100/18
cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.13-20/18 din 29.06.2018 în privința procurorului Diana Vatavu

12 iulie 2018
mun.Chișinău

Examinând contestația, Inspecției Procurorilor, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-20/18 din 29.06.2018 adoptată în privința dnei Diana Vatavu, procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, audiind informația domnului Adrian Bordianu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

1. Inspecția procurorilor s-a autosesizat și a pornit o procedură disciplinară la data de 24.04.2018, în baza unor înregistrări video postate în mediul on-line aferent comportamentului manifestat de către procurorul Diana Vatavu.

2. Drept bază factologică a temeiurilor derulării procedurii disciplinare în speță, Inspecția a indicat materialul video de referință, care conține imagini cu desfășurarea unei acțiuni de protest în fața Oficiului Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău. Din înregistrări rezultă că atunci când unul dintre protestatari intră în holul procuraturii, concomitent filmând toate acțiunile, surprinde în imagini două persoane aflate acolo, una dintre care este procurorul Diana Vatavu, care folosind expresii ostentative și indecente, își exprimă nemulțumirea față de acțiunea de protest.

3.Urmare a verificării materialelor acumulate, Inspecția procurorilor a concluzionat că procurorul Diana Vatavu a încălcat prevederile art.38 lit.f) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, coroborat cu pct. pct. 6.8.2., 6.8.5. din Codul de etică al procurorilor, aprobat la Adunarea Generală a Procurorilor (Hotărârea nr.4 din 27.05.2016) – **atitudine nedemnă, manifestări care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.**

4.Pe cale de consecință, în temeiul deciziei din 25.04.2018 Inspecția procurorilor a remis cauza disciplinară în privința procurorului Diana Vatavu în adresa Colegiului de disciplină și etică.

5.Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-20/18 din 29.06.2018, procedura disciplinară în privința procurorului Diana Vatavu, a fost încetată pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinare.

6. Pentru adoptarea hotărârii nominalizate, Colegiul de disciplină și etică a reținut că materialul video examinat în această speță, plasat în mediul on-line, demonstrează reacția neadecvată, cu utilizare de cuvinte indecente, a procurorului Diana Vatavu la zgomotele și strigătele produse de către un grup de protestatari în fața procuraturii.

Colegiul de disciplină și etică a consemnat declarațiile procurorului Diana Vatavu din care rezultă că expresia expusă verbal nu a fost adresată nemijlocit vreunei persoane, ci a fost un moment efemer al subconștientului, exteriorizat inoportun, ca reacție la deranjul produs de acțiunea de protest.

În opinia Colegiului de disciplină și etică, *angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.*

Totodată, din materialul probator administrat - înregistrarea video, postată în rețeaua de socializare, stenograma examinării CD-lui cu postarea audio-video, explicațiile procurorului Diana Vatavu în cadrul verificării sesizării, nu se constată întrunirea tuturor condițiilor angajării răspunderii disciplinare în acțiunile procurorului, și anume se atestă lipsa vinovăției acesteia.

Astfel, Colegiul a constatat că, în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza verificării sesizării, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare menționate supra, și anume, că acțiunile procurorului Diana Vatavu, care presupun un comportament nedemn în spațiul public, nu au la bază vinovăția acesteia, exprimată în intenție sau imprudență, și se manifestă drept un moment efemer al subconștientului exteriorizat inoportun vis-a-vis de acțiunile grupului de protestatari, și nu poate constitui o abatere disciplinară, contrară prevederilor art.38 lit.f) din Legea cu privire la Procuratură și pct. 6.8.2., 6.8.5. ale Codului de etică al procurorilor.

7. Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Natalia Cernous, a contestat în termen hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-20/18 din 29.06.2018, solicitând casarea ei și adoptarea unei noi hotărâri prin care să se soluționeze cauza, cu aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, potrivit prevederilor art.86 alin.(3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

8. În motivarea poziției sale, inspectorul a accentuat faptul că comiterea abaterii disciplinare de către procurorul Diana Vatavu este demonstrată prin înregistrarea video, postată în mediul on-line.

În primul rând, prin înregistrările video și audio efectuate s-a stabilit cu certitudine că fapta săvârșită de către procurorul Diana Vatavu a avut loc în spațiul public (holul procuraturii), fiind auzită și văzută de mai multe persoane - colaboratorul de poliție și unul dintre protestatari.

Un alt argument al inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor este că, din explicațiile procurorului Diana Vatavu, date în cadrul verificării, reiese că dumneaei, înainte de a se exprima necenzurat, deja știa de la polițistul de serviciu cine anume protestează în fața procuraturii.

Inspecția procurorilor a reiterat că în orice caz procurorului Dianei Vatavu îi revenea obligația de apărare a demnității profesiei de procuror, prin adoptarea unui comportament etic, civilizată și demn, care să apere prestigiul instituției.

9. Contestația depusă este fundamentată pe următoarele prevederi normative:

Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, un document public, care stabilește principiile și standardele de etică profesională obligatorii pentru procurori. Codul conține norme de

conduită ale procurorului în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu și în viața privată și în sensul lit.b) alin.(2) art.6 din Legea cu privire la Procuratură respectarea acestuia este una din obligațiile procurorului.

Potrivit principiilor profesionalismului și corectitudinii, stipulate în pct. 6.8.2, 6.8.5 din Codul de etică al procurorilor, **procurorul trebuie să se comporte întotdeauna în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile și să se comporte în societate adecvat normelor de conviețuire socială unanim recunoscute pentru a se bucura de respect și să nu compromită statutul de procuror, deoarece publicul pretinde procurorului să aibă o conduită mai înaltă decât cea cerută cetățenilor obișnuiți.**

Ghidul European al Eticii și Conduitei Procurorilor, adoptat la Conferința Procurorilor Generali Europeni la 31.05.2005, la Budapesta, de asemenea stabilește că procurorii publici se vor conduce de cele mai înalte standarde profesionale și întotdeauna vor tinde să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor. În jurisprudența sa CtEDO a subliniat că, în cazul specialiștilor, aceștia sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care această activitate le prezintă (hot.Cantoni vs Franța).

Reieșind din aceste constatări, procurorii, în virtutea statutului lor, ar trebui să estimeze care acțiuni ar putea fi calificate ca factori de risc pentru prejudicierea valorilor sociale și morale ale profesiei și, indiferent de situație, nu trebuie să depășească cadrul civilizat și decența, impuse de standardele de conduită.

În prezența acestor circumstanțe, reieșind din probele administrate de către organul de verificare, acțiunile procurorului Diana Vatavu au fost apreciate ca și abateri disciplinare, prevăzute de art. 38 lit. f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură – atitudinea nedemnă, manifestări care aduc atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii și care încalcă Codul de etică al procurorilor.

10. Consiliul Superior al Procurorilor reține că principiile generale de etică ale procurorilor se regăsesc în Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și Codul de etică al procurorilor.

Prin cerințele imperative ale legii, procurorul este obligat să respecte regulile deontologice și să se abțină de la fapte care discreditează imaginea Procuraturii și afectează prestigiul profesiei de procuror. Potrivit pct.6 din Codul de etică **”Procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită”.**

Consiliul Superior al Procurorilor susține principiul potrivit căruia atât în exercitarea atribuțiilor profesionale, cât și în afara acestora, procurorii sunt datori să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea funcției lor în societate. Procurorii trebuie să apere prestigiul Procuraturii și al puterii judecătorești printr-o comportare adecvată în relațiile cu justițiabilii, cu colegii, cu reprezentanții altor organe ale statului, cu întregul corp social. Indiferent de situație, un procuror nu trebuie să depășească cadrul civilizat și decența care sunt impuse de standardele de conduită,

aceste cerințe fiind incorporate inclusiv în prevederile pct. 6.8.2, 6.8.5 din Codul de etică al procurorilor.

Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, adoptat la 17 decembrie 2014, Strasbourg, nota explicativă, pct. **4.1.3 (Obligația de a păstra demnitatea profesiei)** § 97 prevede că procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectuoasă și politicoasă, și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent.

Consiliul Superior al Procurorilor, la rândul său, prin modul în care analizează acțiunile unui procuror, urmează să dezvolte și să consolideze cultura respectării valorilor deontologice.

Pe cale de consecință, circumstanțele individuale, ce derivă din fiecare caz, urmează a fi supuse testului de conformitate cu standardele stabilite pentru comportamentul procurorului, cu obligațiile deontologice ale profesiei de procuror, și să promoveze o cultură înaltă, putere de autocontrol, impuse de conștientizarea rolului instituției în sistemul justiției și a așteptărilor societății, inclusiv, față de prestația personală a celor care exercită meseria de procuror.

11. Încadrarea abaterii și individualizarea sancțiunii disciplinare:

Analizând probele administrate, Consiliul constată că acestea demonstrează clar că abaterea disciplinară comisă de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, reprezintă o încălcare a standardelor de conduită ale procurorilor, prevăzute de dispozițiile art.38 lit. f) din Legea cu privire la Procuratură.

Consiliul reține că materialul probator administrat atât în faza verificării sesizării de către Inspekția procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiul de disciplină și etică, denotă cu certitudine că toate elementele abaterii disciplinare menționate supra sunt întrunite.

Concomitent, Consiliul Superior al Procurorilor observă că în contextul analizării prezentei spețe Colegiul de disciplină și etică nu a ținut cont de așa circumstanțe relevante ale faptei cum ar fi timpul (orele de lucru), locul comiterii abaterii (holul Oficiului Ciocana al Procuraturii mun. Chișinău), precum și de prezența persoanelor terțe.

Potrivit art.38 lit. f) din Legea cu privire la Procuratură, constituie abatere disciplinară - atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Abaterea pusă în discuție presupune încălcarea standardelor de conduită impuse procurorilor prin dispozițiile pct.6.8.2., pct.6.8.5. din Codul de etică al procurorilor – „să se comporte întotdeauna în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile” și, corespunzător – „să se comporte în familie și în societate adecvat normelor de conviețuire socială unanim recunoscute pentru a se bucura de respect și să nu compromită statutul de procuror”.

12. Consecințele abaterii comise.

Exprimările verbale ale procurorului Diana Vatavu, astfel după cum au fost surprinse de înregistrările video, se înscriu în noțiunea de comportament nedemn, care afectează imaginea și prestigiul Procuraturii, dat fiind gradul prejudiciabil sever condiționate de folosirea de către un procuror al expresiilor indecente într-un spațiu public.

Având o experiență de muncă semnificativă, procurorul Diana Vatavu are obligația să înțeleagă și să trateze cu maximă corectitudine acțiunile de protest, care sunt o componentă importantă a dreptului la liberă exprimare, consfințit în Constituție și în tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova și nici o justificare de spontaneitate nu este în măsură să prevaleze în acest caz.

Incontestabil funcția de procuror implică mai multe rezerve proprii de comportament, care sunt asumate încă din momentul depunerii jurământului și fiecare acțiune va fi examinată prin prisma celor mai înalte standarde, în special când faptele derulează în spațiul public.

În prezentul caz incidentul s-a produs în incinta Procuraturii, sediu care prin definiție cere un comportament corect și echilibrat, depășirea căruia transmite un mesaj distorsionat despre autoritatea instituției, precum și despre aderența procurorilor la aceste principii.

Astfel de manifestări ostentative ale atitudinii față de o acțiune de protest, suplimentate și de expresii cu un conținut indecent, viciază încrederea societății în imparțialitatea procurorilor la realizarea atribuțiilor de serviciu.

Captările video, conținând comportamentul procurorului Diana Vatavu, au înregistrat peste două mii de vizualizări doar pe site-ul web You Tube.

Pe cale de consecință, imaginea Procuraturii a fost puternic periclitată, fiind lezată demnitatea și onoarea profesiei de procuror, care se bazează pe așa valori ca decența și buna-cuviință.

13. Forma vinovăției.

Consiliul consideră că vinovăția procurorului în cadrul abaterii puse în discuție se raportează atât la încălcarea standardelor de conduită impuse de profesie, cât și a valorilor morale unanim recunoscute.

În context, Consiliul remarcă faptul că nu sunt relevante argumentele procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, raportate la cazul în speță, precum că *expresia expusă verbal nu a fost adresată nemijlocit unei persoane, dar a fost un moment efemer al subconștientului exteriorizat inoportun*, dat fiind faptul că dumneaei a confirmat în ședința Consiliului că protestul de referință nu o viza pe ea nemijlocit sau cauzele la care ea a participat în calitate de procuror.

Vinovăția procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, rezultă din modul cum a înțeles să acționeze, lipsa atitudinii de prevedere a rezultatelor faptelor sale pe care, chiar dacă nu le-a urmărit, a acceptat producerea lor.

Consiliul Superior al Procurorilor va reitera că indiferent de situație, un procuror nu trebuie să depășească cadrul civilizată și decența care sunt impuse de standardele de conduită.

În acest context, din perspectiva puterii de autocontrol și rezistenței la situațiile critice, un procuror trebuie să fie etalon de toleranță și să nu permită prevalarea

emoțiilor în raport cu persoanele cu care interacționează la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

14. În concluzie, considerând că procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, neîntemeiat a fost încetată de către Colegiul de disciplină și etică, Consiliul decide să caseze total Hotărârea nr. 13-20/18 din 29.06.2018 și să adopte o noua hotărâre prin care să soluționeze cauza în conformitate cu prevederile art.86 alin.(3) lit.b) din Legea nr.3 cu privire la Procuratură.

15. Analizând faptele constatate în procedura disciplinară în raport cu urmările produse, traseul profesional al procurorului Diana Vatavu, lipsa sancțiunilor disciplinare anterioare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează ca fiind proporțională, în acest caz, sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment.

Luând în considerație argumentele descrise, în temeiul art.39 alin.(1) lit. a) coroborat cu alin.(3), art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.79, art.86 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, cu majoritate de voturi, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică 13-20/18 din 29.06.2018, adoptată în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu.

2. A casa Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 13-20/18 din 29.06.2018 și a adopta o nouă Hotărâre pe marginea procedurii disciplinare, aplicând procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Diana Vatavu, sancțiunea disciplinară - **avertisment**, considerând că efectele juridice ale sancțiunii încep la data pronunțării prezentei Hotărâri.

3. Prezenta hotărâre se publică pe pagina web oficială a Procuraturii, www.procuratura.md, link-ul Consiliul Superior al Procurorilor, rubrica Hotărâri.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în Curtea Supremă de Justiție, în Completul care examinează contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 10 de la data comunicării.

5. Prezenta hotărâre se remite persoanelor interesate pentru informare.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	Numele și prenumele	Semnătura
1	Eduard HARUNJEN	<i>semnat</i>
2	Victoria IFTODI	<i>absentă</i>
3	Victor MICU	<i>semnat</i>
4	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>

5	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6	Adrian BORDIANU	<i>semnat</i>
7	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
8	Lilia MĂRGINEANU	<i>semnat</i>
9	Ion GUCEAC	<i>semnat</i>
10	Dumitru PULBERE	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC